

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНАЛІЗ БАНКІВСЬКОЇ ТА СТРАХОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	072 Фінанси, банківська справа та страхування, Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Трудомісткість	90 годин, 3 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Тютюнник Юрій, к.е.н., доцент, професор кафедри, корпоративна електронна адреса: iurii.tiutiunyk@pdau.edu.ua, контактний телефон: 0532-56-94-78, посилання на сторінку викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/people/tyutyunyk-yuriy-myhaylovych
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування знань та вмінь проводити аналіз діяльності банківських установ та страхових компаній, робити обґрунтовані висновки, визначати напрями поліпшення їхніх результатів діяльності та фінансового стану.
Компетентності	Загальні: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Спеціальні (фахові, предметні): СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної та інших наук для діагностики стану фінансових систем. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію облікового характеру у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та

	постійно підвищувати свою професійну підготовку.
Результати навчання	<p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.</p> <p>ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>
Методи навчання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Словесні методи: лекція. 2. Практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування. 3. Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни. 4. Методи письмового контролю: контрольна робота, самостійна робота.
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Теоретичні основи аналізу банківської та страхової діяльності.</p> <p>Тема 2. Аналіз активів і пасивів банку.</p> <p>Тема 3. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів і рентабельності банку.</p> <p>Тема 4. Аналіз фінансового стану банку.</p> <p>Тема 5. Аналіз страхових операцій.</p> <p>Тема 6. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності страхової компанії.</p> <p>Тема 7. Аналіз фінансового стану страхової компанії.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти упродовж семестру: виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, підготовки та опублікування тез наукових конференцій, підсумкової контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання).</p> <p>Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти: залік.</p>
Політика навчальної дисципліни	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без</p>

	<p>дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.</p> <p>Списування під час підсумкової контрольної роботи заборонене (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Перелік базових дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Аналіз банківської та страхової діяльності» відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: Банківська система, Банківські операції, Економічний аналіз, Статистика, Страхові послуги, Страхування, Фінансовий аналіз.</p>
<p>Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>Робоча програма навчальної дисципліни, навчально-методичні матеріали на платформі Moodle.</p>

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Клепікова О. А., Поліщук С. О., Сарамков О. А., Нечай Д. В. Аналіз головних показників фінансової стійкості страхової компанії з використанням імітаційного моделювання. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. 2019, випуск 96. С. 80-94.
2. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності: навч. посіб. Київ: Центр навчальної і практичної літератури, 2018. 486 с.
3. Положення про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика: Розпорядження Нацкомфінпослуг України від 07 червня 2018 р. № 850. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0782-18> (дата звернення 31.08.2023).
4. Рекомендації щодо аналізу діяльності страховиків: розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 березня 2005 р. № 3755. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3755486-05/ed20050317/find?text> (дата звернення 31.08.2023).
5. Рудь І. Ю., Мальцева А. С. Аналіз та оцінка фінансового стану страхової компанії. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск 54. С. 229-233.
6. Сосновська О. О. Страхування: навчальний посібник. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
7. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Методичні напрями горизонтального і вертикального аналізу руху грошових коштів банку. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 44. С. 209-214. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/44-2020> (дата звернення 31.08.2023).
8. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Рудич А. І. Особливості моделювання кредитоспроможності суб'єктів фінансової та страхової діяльності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. № 1 (28). С. 91-97. URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/vipusk-28-2021> (дата звернення 31.08.2023).

Допоміжні:

1. Аналіз банківської діяльності: підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.; за ред. А. М. Герасимовича; 2-ге вид, без змін. Київ: КНЕУ, 2010. 599 с.
2. Козьменко О. В. Актуарні розрахунки. Суми: Університетська книга, 2014. 224 с.
3. Кравчук Г., Бережна Т. Дослідження проблем формування фінансових результатів страховиків. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 1. С. 193-203.
4. Пікус Р. В., Балицька М. В. Фінансова стійкість страхової організації та джерела її забезпечення. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка*. 2016. № 3 (180). С. 6-10.
5. Сосновська О. О. Елементи забезпечення фінансової стійкості страхових компаній. *Економіка, фінанси і*

управління в XXI столітті: аналіз тенденцій та перспективи розвитку: зб. тез міжнародної науково-практичної конференції. 2017. С. 70-74.

6. Тютюнник Ю. М. Основні положення щодо посилення вимог до капіталу банків. *Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.). Ужгород: ФОП Сабов А. М., 2022. С. 260-261.

7. Тютюнник Ю. М. Показники ділової активності банку. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 р.). Полтава: РВВ ПДАА, 2021. С. 75-77.

8. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Ліквідність та платоспроможність як характеристики надійності банківської системи. *Актуальні проблеми сьогодення у сфері фінансів, обліку та аудиту*: тези доповідей Міжнародної інтернет-конференції (28-29 травня 2020 р., м. Хмельницький). Хмельницький: ХКТЕІ, 2020. С. 154-157.

9. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Романченко Ю. О. Стан дотримання банками України економічних нормативів. *Integration of Business Structures: Strategies and Technologies: Proceedings of the IV International Scientific-practical Conference (February 21 th, 2020)*. Tbilisi, Georgia: Valtija Publishing. P. 94-98.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національного банку України: <https://bank.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: <http://nfp.gov.ua>
3. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України: <http://www.forinsurer.com>.
4. Сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України: <http://ukrstat.gov.ua>.
6. Офіційний сайт журналу «Дебет-кредит»: <http://dtk.com.ua/?lang=ukr>.
7. Офіційний сайт журналу «Облік і фінанси»: <http://www.afj.org.ua/>.
8. Офіційний сайт журналу «Фінанси України»: <http://fu.minfin.gov.ua/>.
9. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
10. Фінансова звітність банку.
11. Фінансова звітність страхової компанії.